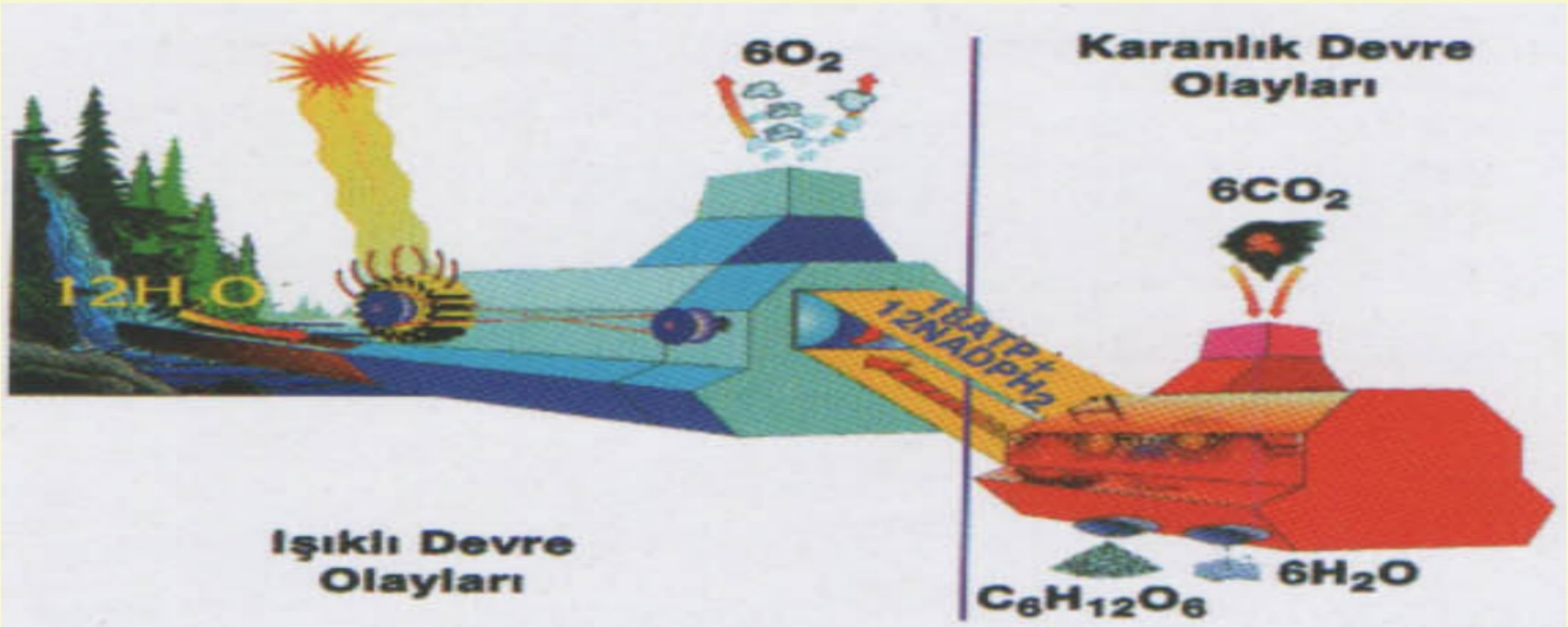

FOTOSENTEZİN EVRELERİ

Fotosentez için gerekli olan maddeler nelerdir?

a) Kendisinin üretebildikleri

- Klorofil
- Kloroplast
- Enzimler

b) Dışarıdan Hazır Olarak aldıkları

- H₂O
- CO₂
- Mineraller
- Işık ve ISI

FOTOSENTEZ

- Fotosentez olayında CO₂ kullanılarak besin maddesi sentezlenebilmesi için öncelikle ATP sentezinin yapılması gerekir. Bitki bu sentezi ışık kullanarak gerçekleştirir.
- Işık enerjisinin kloroplastlarda, ATP halinde kimyasal bağ enerjisine çevrilmesine **fotofosforilasyon** denir.
- Bu olay fotosentezin ilk reaksiyon basamağıdır.
- Kloroplastların granularında klorofilden ayrılan elektronu tutan bir sistem vardır. Bu sisteme **Elektron Taşıma Sistemi (ETS)** denir.
- ETS'nin elemanları; Granum içinde pigment sistemi-1 (PS-I) ve pigment sistemi-2 (PG-II) ile **FERRODOKSİN**, **PLASTOKİNON (FLAVOPROTEİN)** ve **SİTOKROMLAR**'ın oluşturduğu elektron taşıma sistemi (ETS) bulunur.

FOTOSENTEZ EVRELERİ

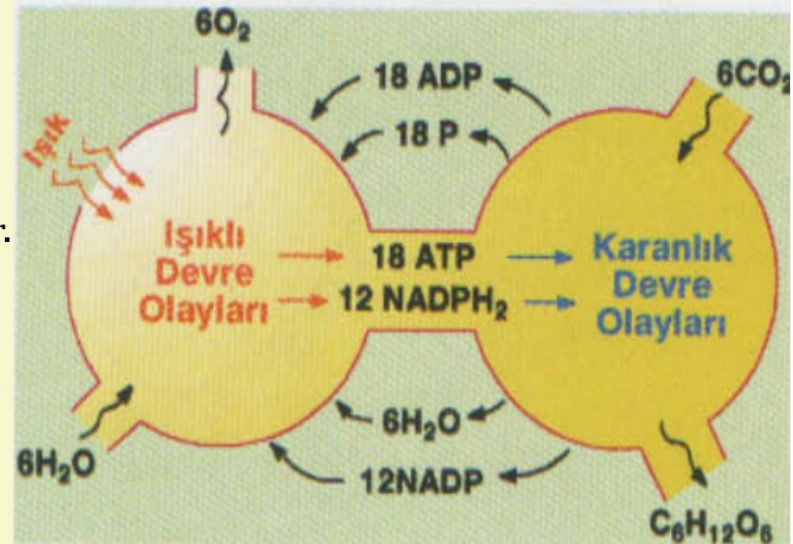
- İki evrede gerçekleşir.

• 1. IŞIK REAKSİYONLARI EVRESİ:

- Genel özellikleri.

1. Işık gereklidir. Olmasa gerçekleşmez.
2. Kloroplastın granularında gerçekleşir.
3. Olay indirgenme veya yükseltgenme reaksiyonları şeklindedir.
4. ETS elemanları görev alır.
5. ATP (fotofosforilasyon) ve NADPH₂ üretilir.
6. Suyun parçalanması ile oluşan O₂ atmosfere verilir.
7. Sıcaklıktan daha çok ışık şiddeti etkilidir.

Işıkli devre reaksiyonları iki grupta incelenir.

A.DEVİRLİ FOTOFOSFORİLASYON

Fotosistem_1 görev yapar.

Her $2e^-$ a bir ATP üretilir. NADP+ olmadığı zaman fotosistem_1 çalışır.

Biyologlar bu yolun ilkel bakteriler tarafından kullanıldığını öne sürüyor.

B.DEVİRSİZ FOTOFOSFORİLASYON

ATP ve NADPH üretilir. Her iki fotosistem de kullanılır. Tek elektron akış yolu vardır. Sudan NADP ye. Her iki elektron için 1 molekül ATP ve NADP üretilir.

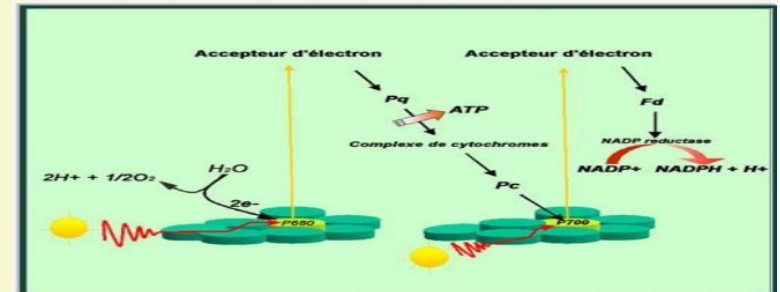
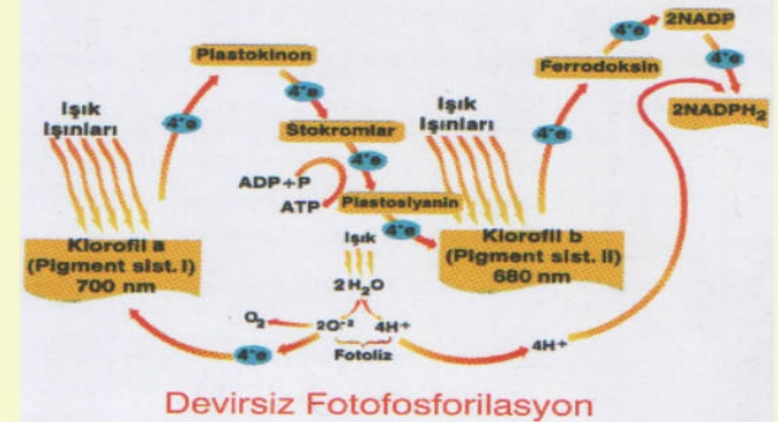
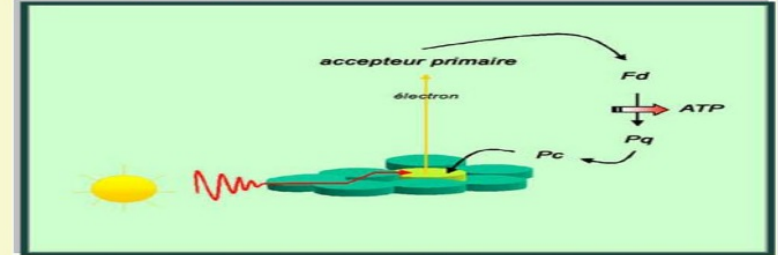
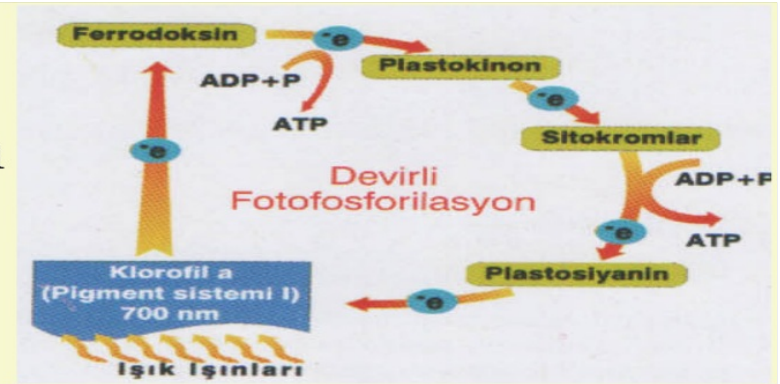
Fotosistem_1 ışığın etkisi ile $2e^-$ fırlatır. Bu elektronları Ferrodoksin yakalar ve NADP ye aktarır. İndirgenen NADP ortamdan $2H^+$ ile birleşir. Fotosistem_1 elektronunu Fotosistem_2 den sağlar. Fotosistem_2 ışığın etkisi ile fırlattıkları elektronları birincil elektron alıcısına, plastokinona , sitokromlara, plastosiyanine ve fotosistem_1 e aktarır. Yükseltgenen fotosistem_2 suyu iyonlarına ayırarak kendi eksik elektronlarını tamamlar. Bu olaya fotoliz denir. Bu olaylar sırasında da kemoosmoz ile ATP üretilir.

•Suyun işlevi:

- 1.Klorofil-biçin elektron kaynağıdır.
- 2.NADPH₂ için H⁺ kaynağıdır.
- 3.Atmosferiçin O₂ kaynağıdır.

NOT: Sonuç olarak ışıkreaksiyonları evresinde :

- 3 ATP,2 NADPH₂ üretilir.
- O₂ yan ürün olarak açığa çıkar.

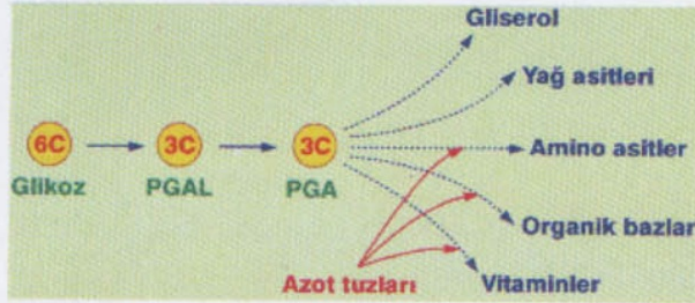

SORULAR

1. Karbon tutma reaksiyonlarına 3 mol CO₂ girerse, ne kadar ATP ve NADPH₂ 'ye ihtiyaç olur?
2. Fotosentezde sentezlenen 8 mol glikozun oluşumu için kaç ATP harcanır ?
3. 20 mol maltoz oluşumu için fotosentez sırasında kaç mol NADPH₂ harcanır ?

NOT:

- Bazı bakterilerde klorofil vardır. Bu bakterilere fotosentetik bakteriler denir.
- Bu bakterilerin klorofilleri stoplazmada, ETS enzimleri ise hücre zarında bulunur.
- Bakteriler, H ve elektron kaynağı olarak su yerine H₂S (Hidrojen sülfür) veya H₂ gazı kullanır.
- Bu nedenle bakteriyel fotosentezde O₂ gazı yerine ortama kükürt(S) verilir.
- $CO_2 + 2H_2S \longrightarrow 2C_2(CH_2O)_n + 2S + H_2O$
- $CO_2 + 2H_2 \longrightarrow 2C_2(CH_2O)_n + H_2O$

Fotosentezde Farklı Monomerlerin Sentezi

Glikozdan Farklı Besinlerin Sentezlenmesi

